

Protokół
z posiedzenia Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 24 września 2024 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. A. Bączkowskiego, sala A, ul. Limanowskiego 23 w Warszawie, wersja hybrydowa.

Przewodniczący: Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, Forum Związków Zawodowych

Uczestnicy posiedzenia: Członkowie Zespołu problemowego ds. służb mundurowych RDS, przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz eksperci.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Podwyżki uposażeń funkcjonariuszy w 2025 roku
2. Podwyżki płac pracowników w służbach mundurowych w 2025 roku.
3. Świadczenia socjalne funkcjonariuszy i ich wysokość w służbach podległych MSWiA, MS i KAS.

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, zaproponował, by uczestnicy posiedzenia przedstawili się, ze wskazaniem organizacji, z których pochodzą. Następnie powiedział, że posiedzenie zostało zwołane w związku z propozycjami w ustawie budżetowej odnośnie wysokości podwyżek dla funkcjonariuszy i pracowników cywilnych w wysokości 5%. Nawiązał również do kwestii warunków socjalnych pracowników służb podległych MSWiA, MS i KAS w porównaniu do pracowników MON. Powiedział, że funkcjonariusze przechodzą ze swoich służb do Armii Polskiej. Podkreślił, że problem niedoinwestowania pracowników mundurowych jest problemem występującym od lat. Następnie przedstawił porządek obrad.

Ad 1

Strona związkowa poruszyła następujące kwestie:

- informacje dotyczące stanowiska Federacji Służb Mundurowych i apelu do Premiera RP w sprawie waloryzacji i uposażeń oraz wynagrodzeń służb mundurowych, które postulowało wzrost o 15%.

- informacje o nieuwzględnieniu wniosków trzech central FZZ, OPZZ i NSZZ „Solidarność”, w związku z czym Federacja Służb Mundurowych wystosowała pismo do Premiera w przedmiotowej kwestii.
- oczekiwania na dialog w przedmiotowej sprawie.

Strona pracodawców poruszyła następujące kwestie:

- zła sytuacja finansowa emerytowanych funkcjonariuszy mundurowych,
- wielkie braki kadrowe funkcjonariuszy mundurowych w skali kraju,
- wielka praca służb mundurowych podczas kryzysu powodziowego,
- apel o pochylenie się nad budżetem dla służb mundurowych, ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, podziękował za wypowiedź Czesława Tuły jako ważną z punktu widzenia pracodawcy zatrudniającego byłych funkcjonariuszy. Docenił działania resortu finansów w zakresie podwyżek, które zostały ujęte w 2024 r, lecz zaznaczył, że podwyżka dla funkcjonariuszy i pracowników cywilnych w wysokości 5% jest niewystarczająca. Podkreślił, że biorąc pod uwagę kwestię bezpieczeństwa, zatrudnienia, usuwania skutków powodzi, a także bezpieczeństwa granic i związanego z tym obciążenia funkcjonariuszy warto rozważyć stanowisko central, postulujących większy wzrost podwyżek. Powiedział, że kroki podjęte przez MSWiA w zakresie proponowanego wzrostu wynagrodzenia o 5% jest niewystarczające. Docenił również zachęty do naboru młodych funkcjonariuszy, jednak zwrócił uwagę, że młodzi adepci będą musieli długo się szkolić, aby możliwe było powierzenie im zadań. Wyraził opinię, że kluczowe jest zatrzymanie odpływu doświadczonej kadry, co powinno procentować wyższym wzrostem uposażenia.

Andrzej Kołodziejwski NSZZ „Solidarność”, przypomniał dane dotyczące skumulowanego tempa wzrostu inflacji w wysokości 45% od 2020 roku, natomiast wskaźniki, które były waloryzowane wynoszą 33,8%, co wskazuje, że brakuje wzrostu o parę procent do samego wyrównania. Wskazał również, że budżety muszą wzrastać. Zaznaczył, że należałoby wypracować takie rozwiązanie, które zabezpieczyłoby budżety poszczególnych służb mundurowych na dłuższy czas.

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, zauważył, że w projekcie budżetu nie wszystkie grupy zawodowe otrzymały wzrost 5%, a są grupy zawodowe, które otrzymały 14% i zadał pytanie o powód takich dysproporcji.

Łukasz Kunek, OPZZ, zgodził się z poprzednikami odnośnie wagi wykonywanego zawodu przez służby mundurowe. Podkreślił, że 5% waloryzacji ma na celu przykrycie inflacji, a 15% to jest minimum. Następnie odniósł się do wynagrodzenia dla pracowników cywilnych. Zaznaczył, że gdyby policja przyjęłaby osoby na wszystkie wakaty, to musiałaby zamknąć posterunki, ponieważ nie ma finansów na pokrycie wynagrodzeń. Podkreślił, że służby dysponują dobrym sprzętem, na którego utrzymanie nie ma pieniędzy.

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, podjął kwestię nieróżnicowania służb mundurowych. Zaapelował do MSWiA i Ministerstwa Finansów, aby w trybie pilnym wprowadzili rozwiązanie gwarantujące płatne nadgodziny dla funkcjonariuszy, którzy otrzymują dodatek funkcyjny i biorą udział w działaniach ratowniczych czy zabezpieczeniu granicy.

Renata Leoniak, Z-ca Dyr. Dep. Porządku Publicznego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, wypowiedziała się, że jest to w planach, aby dodatek za nadgodziny dotyczył również osoby funkcyjne, biorące udział w działaniach związanych z powodzią.

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, zauważył, że należałoby również objąć rekompensatą służby mundurowe biorące udział w działaniach na granicy z Białorusią.

Krzysztof Małaszewicz, NSZZ „Solidarność”, odniósł się do zaproponowanego wzrostu 15%. Zauważył, że strona rządowa zaproponowała 5% waloryzacji, bez możliwości podniesienia.

Jolanta Haron, FZZ, wyraziła poparcie dla wszystkich stanowisk poprzedników. Zauważyła, że służba celna jest traktowana marginalnie, pomimo strzeżenia granic pod kątem obrotu towarowego. Podkreśliła braki kadrowe, z którymi zмага się służba celna, brak środków, aby ten sprzęt utrzymać, brak funduszy na szkolenia. Zauważyła, że jest dość dużo odejść ze służby ze względu na niskie wynagrodzenie. Przypomniała, że reforma z 2017 r. zlikwidowała służbę celną i włączyła ją w administrację skarbową tworząc administrację celno-skarbową.

Małgorzata Krok, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Finansów, odniosła się do wypowiedzi i zauważyła, że większość postulatów dotyczy ustawy budżetowej i wyraziła opinię, że właściwym forum na przedmiotową dyskusję powinien być Zespół ds. budżetu z udziałem Minister Hanny Majczyk. Zauważyła również, że możliwość powiązania środków przeznaczonych na finansowanie poszczególnych służb z odpowiednimi wskaźnikami, musi zabezpieczać obie strony, gdyż jeżeli dany wskaźnik zacznie spadać, to budżet również zacznie spadać. Zapewniła, że postulaty partnerów społecznych zostaną przekazane do odpowiednich osób.

Łukasz Knurek, OPZZ, podkreślił, że wydatki na cele rzeczowe są co roku źle oszacowane, co zostało przedstawione na przykładzie straży pożarnej, gdzie niedoszacowanie wynosi 45%.

Sławomir Kołodko, OPZZ, zauważył, że ze służb odchodzą osoby doświadczone, natomiast osoby nowe bardzo często zwalniają się po roku czy dwóch latach. Konieczne jest, aby zatrzymać na służbie doświadczone osoby. Podkreślił potrzebę spojrzenia długofalowego.

Strona rządowa przyjęła wszystkie informacje i zapewniła, że przekaże postulaty dla kierownictwa, zapewniono również otwarcie na dalszy dialog

Ad 2

Beata Kalicka, FZZ, podkreśliła, że aby zrealizować wymagane wydatki na wynagrodzenia dla pracowników policji w 2025 roku przy zaplanowanych środkach finansowych, przewidzianych w projekcie ustawy budżetowej, będzie wymagane dodatkowe zasilenie finansowe Funduszy Wynagrodzeń Pracowników o co najmniej 76 mln 400 tys. co znaczy, że założenia na samym początku planowania budżetu przewidują możliwość deficytu, który spowoduje, że w pewnym momencie zabraknie pieniędzy na zrealizowanie założonego wzrostu wynagrodzenia. Zaznaczyła, że budżet policji jest niedoszacowany. Podkreśliła brak systemowego wieloletniego programu, który zagwarantowałby wzrost wynagrodzenia, a także wskazała na brak aktów normatywnych, które uregulują status pracowników. Wystosowała apel o zwołanie spotkania strony służbowej ze związkami działającymi w resorcie, aby uświadomić jak ważne jest też bezpieczeństwo pracowników.

Joanna Stec-Trzpil, FZZ, zauważyła, że strona rządowa uchyla się od rozmów na temat wynagrodzeń podając inne priorytety. Jednakże w sytuacjach kryzysowych, to właśnie służby mundurowe są na pierwszej linii ognia. Zaznaczyła, że niedoceniane są też osoby cywilne pracujące w służbach oraz podkreśliła, że te osoby pracują ponad normę i nie otrzymują za to wynagrodzenia. Powiedziała, że brak jest również zmian w tym zakresie w projekcie ustawy budżetowej. Zaznaczyła, że gwarantowane podwyżki nie mają pokrycia w budżecie. Zauważyła, że gdyby zapełnić wakaty w służbach mundurowych, w tym w policji, to nie byłoby środków na pensje oraz że środki z innych pozycji muszą być przesuwane na wynagrodzenia.

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, zauważył, że funkcjonariusze i pracownicy cywilni stanowią jedno naczynie połączone.

Łukasz Knurek, OPZZ, zauważył, że pracownicy cywilni zarabiają dużo mniej od funkcjonariuszy. Większość osób otrzymuje wynagrodzenie minimalne (MON-80%), co może powodować odejścia. Odkreślił, że awans specjalisty na starszego specjalistę nie przynosi żadnych konsekwencji w zakresie wynagrodzenia.

Sławomir Kołotko, OPZZ, zaapelował, aby w budżetach poszczególnych służb było zabezpieczanie podwyżki kwoty minimalnej oraz zaapelował o przekazanie stronie rządowej prośbę o doszacowanie budżetu.

Andrzej Kołodziejcki, NSZZ „Solidarność”, odniósł się do dyrektywy unijnej o adekwatnym wynagrodzeniu minimalnym, która stawia nacisk na tzw. układy zbiorowe z zapytaniem, czy po stornie resortów jest chęć, aby stworzyć nowe układy zbiorowe dla wszystkich pracowników.

Małgorzata Krok, Podsekretarz Stanu Ministerstwo Finansów, powiedziała, że służba cywilna nie może być objęta układem zbiorowym, ponieważ podlega przepisom prawa cywilnego a nie prawa pracy.

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, poparł postulat zorganizowania spotkania i zaapelował o możliwość spotkania związków zawodowych, reprezentujących pracowników służby cywilnej z Panem Ministrem Tomaszem Siemoniakiem, oraz postulował wyjaśnienie

kwestii płatności za nadgodziny dla pracowników w związku z sytuacją powodziową oraz sytuacją na granicy Polsko-Białoruskiej.

Ad 3

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, podkreślił, że są dwie kwestie budzące duże kontrowersje:

- 1) Wysokość pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego lub domu przez funkcjonariusza.
- 2) Wysokość równoważnika za brak lokalu mieszkalnego.

Przewodniczący stwierdził, że przepisy dla służb mundurowych są niejednolite i w dużej mierze rozbieżne.

Renata Leoniak, Z-ca Dyr. Dep. Porządku Publicznego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, zaproponowała pomoc finansową uzależnioną od miejsca zamieszkania funkcjonariusza, więc stawka byłaby zróżnicowana w zależności od cen mieszkań. Brak jest obecnie środków na pokrycie zapotrzebowań.

Strona związkowa poruszyła następujące kwestie:

- działalność służb mundurowych, które regulowałyby dwie ustawy, tj.:

a) jedna dot. uprawnień dla służb mundurowych, aby uniknąć rozbieżności w przyznawanych kwotach i tym samym ujednolicić przepisy socjalne,

b) druga ustawa, regulowałaby obowiązki poszczególnych służb.

Marcin Kolasa, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych, FZZ, zaznaczył, że przygotował projekt stanowiska, które ze względu na brak kworum, zostanie poddane pod głosowanie korespondencyjne. Wobec wyczerpania porządku obrad podziękował obecnym za wzięcie udziału w spotkaniu i zamknął posiedzenie.

Marcin Kolasa

/ - /

Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych

Sporządziła Katarzyna Krojec

/ - /

Biuro Rady Dialogu Społecznego